

Bijlage 1 Conclusies Quick Scan Stedelijk Water per gemeente

Bergambacht

De gemeente bestaat uit de kernen Bergambacht, Ammerstol en Berkenwoude. Er is geen sprake van een wateropgave. Voor de basisinspanning zijn 2 bergbezinkvoorzieningen gerealiseerd. Voor de basisinspanning dient in 2005 nog 1 overstort te worden verplaatst, riooloverstortdrempels te worden aangepast en te worden afgekoppeld.

Een nieuw gemeentelijk rioleringsplan (GRP) is in de maak, inclusief gemeentelijk afkoppelplan (GAP). Dit komt medio 2005 gereed. Wat betreft het buitengebied worden de laatste 26 panden in het voorjaar van 2005 op de riolering aangesloten. Hiervoor is door ZHEW een bijdrageovereenkomst (RioBuit) opgesteld. Een aandachtspunt hierbij is de grote hoeveelheid regenwaterafvoer (RWA) die reeds op de bestaande drukriolering buitengebied is aangesloten. Dit punt dient aandacht te krijgen in het GRP.

Voor de AWZI's gemalen Bergambacht en Berkenwoude is een optimalisatiestudie uitgevoerd. Berkenwoude is nog van voldoende capaciteit, maar Bergambacht zou moeten worden verruimd (van 300 m³/uur naar 355 m³/uur). Omdat de gemeente een grotere bergbezinkvoorziening heeft gerealiseerd dan noodzakelijk voor de basisinspanning, is deze verruiming echter tot 2025 niet noodzakelijk. In dit kader is een financiële toezegging gedaan door ZHEW om de meerkosten van de verruiming te betalen.

De oppervlaktewaterkwaliteit is matig tot slecht en de waterbodem verontreinigd. Aandachtspunt hierbij is dat in Ammerstol meer overstortingen optreden sinds het vuilinsluitend (VIS) riool is aangelegd (i.v.m. de basisinspanning). Dit levert veel klachten op van omwonenden. Daarom dient een waterkwaliteitsspoortoetsing te worden uitgevoerd. Voorbereidend hierop is in 2000 een vegetatieonderzoek uitgevoerd (ZHEW). Een aantal klasse III en IV baggerwerken worden uitgevoerd door de gemeente. Hiervoor heeft ZHEW een financiële bijdrage toegezegd.

Wat betreft nieuwbouw en herstructurering kennen de kernen Bergambacht en Berkenwoude een woningopgave. In Bergambacht spelen nu drie plannen (circa 100 woningen) en in Berkenwoude één (36 woningen).

De gemeente heeft de wens uitgesproken een stedelijk waterplan op te stellen.

Dit jaar wordt vooral gewerkt aan het realiseren van de basisinspanning, het kwaliteitsbaggeren en het aansluiten van het buitengebied. Daarnaast dient in de komende periode een waterkwaliteitsspoortoetsing te worden uitgevoerd. Geadviseerd wordt dit simultaan met het opstellen van een stedelijk waterplan invulling te geven, omdat dan op integrale wijze een verbetering van het watersysteem in het stedelijk gebied kan worden voorgestaan (voortuitlopend op KRW).

Gouda

De gemeente Gouda omvat in de Krimpenerwaard slechts een klein polderdeel bestaande uit één lange sloot in landelijk gebied. Hiervoor geldt geen wateropgave. Op deze sloot bevindt zich een overstort die moet worden verplaatst vanwege basisinspanning. Al het buitengebied daar (17 aansluitingen) is aangesloten op het riool (2003).

Nieuwbouwontwikkelingen zijn niet voorzien, wel de aanleg van een randweg (2010). Een stedelijk waterplan is opgesteld in 2002. Een grondwaterplan (inclusief afkoppelplan) is opgesteld in 2003. Gezien de geringe omvang van deze gemeente (wat daarnaast landelijk gebied betreft) en de verregaande planvorming is Gouda niet opgenomen in de tabel en is weinig inzet verwacht in de toekomst.

Voor Gouda is alleen verplaatsing van één overstort een aandachtspunt.

Krimpen aan de IJssel

De gemeente heeft één kern: Krimpen aan de IJssel. Deze kern ligt in het peilgebied Krimpen, waar ook een deel van de gemeente Nederlek onder valt. Voor dit peilgebied geldt een wateropgave van 25 tot 40 ha (bron: watersysteemanalyse Krimpenerwaard, 2003 en stedelijk waterplan, 2004). Een deel van de wateropgave dient binnen de kernen te worden gerealiseerd. Voor de gemeente Krimpen aan de IJssel zijn de op korte termijn te nemen acties gericht op de wateropgave, de waterkwaliteit en afvalwaterketen, water in de bebouwde leefomgeving en nieuwbouw en herstructurering. Dit is allemaal opgenomen en vertaald in het in 2004 opgestelde stedelijk waterplan.

De grote maatregelen voor de basisinspanning zijn reeds gerealiseerd. Voor 2005 resteren nog 2 bergbezinkvoorzieningen, die worden verruimd vanwege de waterkwaliteitsspoortoetsing. Deze toetsing is integraal onderdeel van het stedelijk waterplan.

In het buitengebied heeft de gemeente aan de zorgplicht voldaan, slechts enkele huisaansluitingen dienen door de huiseigenaren nog te worden gerealiseerd. De rioolpersgemalen Ouderkerk en Moderato worden geoptimaliseerd in 2005.

Voor de ruimtelijke ontwikkelingen wordt door de gemeente een structuurvisie opgesteld. Omdat vergevorderde afspraken zijn gemaakt voor maatregelen (waterkwantiteit én waterkwaliteit) volgend uit het opgestelde waterplan, is deze gemeente niet opgenomen in de tabel.

De uitvoering van de maatregelen uit het stedelijk waterplan vereisen de komende jaren de nodige inzet (zowel ambtelijk als bestuurlijk). Deze inzet is gericht op de wateropgave, de waterkwaliteit en afvalwaterketen, water in de bebouwde leefomgeving en nieuwbouw en herstructurering

Nederlek

De gemeente Nederlek bestaat uit de kernen Krimpen aan de Lek en Lekkerkerk. De kern Krimpen aan de Lek ligt in het peilgebied Krimpen, dat samen met de kern Krimpen aan de IJssel een wateropgave kent van 25 tot 40 ha (zie hierboven.). Voor de kern Krimpen aan de Lek bedraagt de afgeleide wateropgave hiervan circa 4 ha. Voor de kern Lekkerkerk is geen wateropgave (ander peilgebied). De kernen bevatten relatief weinig oppervlaktewater. Aandachtspunt bij elke nieuwbouwontwikkeling dus is dat hierbij water (voor in de kern) wordt ingebracht. Op dit moment speelt woningbouw op het Van Zoest terrein in Lekkerkerk (buitendijks).

Voor de basisinspanning zijn reeds maatregelen uitgevoerd (aanleg VIS-riolen en VIS-bak van 400 m³). Resteert nog de realisatie van één VIS-bak van 500 m³ in Krimpen aan de Lek (2006), na aanpassing van het eindgemaal. Het rioolpersgemaal Moderato (Krimpen aan de Lek) wordt geoptimaliseerd in 2005.

In het buitengebied worden in 2005 circa 85 panden (langs de Lekdijk) aangesloten op het riool. Een verwacht knelpunt is het benodigd zakelijk recht hiervoor over particulier terrein. Eigenaren zijn niet welwillend, omdat langs deze dijk ook moet worden onteigend/gesloopt vanwege op orde brengen waterkering.

In 2003 is een waterkwaliteitsspoortoetsing uitgevoerd. Over de planning van de maatregelen is nog geen overeenstemming met de gemeente bereikt. Wel is door ZHEW een STIWAS-bijdrage toegezegd. Deze gemeente participeert als enige niet in het project "Samen naar goed water in de Krimpenerwaard". Vanwege verontreinigde waterbodem (klasse III/IV) is door ZHEW een bijdrage toegekend voor het baggeren. Hiervoor is door de gemeente een baggerplan opgesteld.

De gemeente wil vermoedelijk nog geen waterplan opstellen, maar zich eerst richten op de lopende maatregelen vanuit waterbodem en waterkwaliteit. Deze liggen echter stil.

Vanuit de voorlopige toetsing aan de werknormen NBW is voor de kern Krimpen aan de Lek sprake van een wateropgave van circa 4 ha. Dit betekent dat het noodzakelijk is een stedelijk waterplan op te stellen voor eind 2006. Daarnaast vragen het realiseren van nieuw water in de kernen en het uitvoeren van de maatregelen voortvloeiend uit de waterkwaliteitsspoortoetsing de komende tijd de nodige inzet. Via het opstellen van een stedelijk waterplan kan dit mogelijk worden bespoedigd, maar de gemeente zal hiertoe het initiatief moeten nemen.

Ouderkerk

Deze gemeente heeft 3 kernen: Ouderkerk ad IJssel, Gouderak en Lage Weg. Er is geen wateropgave. De kernen bevatten relatief weinig oppervlaktewater en maakt onderdeel uit van het grotere omringende peilgebied.

Eind 2004 zijn alle maatregelen voor de basisinspanning gerealiseerd. Een vegetatie-onderzoek en een waterkwaliteitsspoortoetsing zijn opgesteld, inclusief een gemeentelijk afkoppelplan (GAP). Het vergroten van bergbezinkvoorzieningen en het aanbrengen van een doorspoelgemaal zijn uitgevoerd.

Voor het buitengebied is aan de zorgplicht voldaan in 2004. Enkele huishoudens dienen zich nog op deze riolering aan te sluiten (in 2005).

Overige maatregelen uit het waterkwaliteitsspoor (aanleggen doorgaande persleiding, afkoppelen verhard oppervlak) zijn gepland voor 2005. Resterende maatregelen hieruit betreffen het verbreden van de watergangen (2005-2010). Hiervoor is door ZHEW een STIWAS-bijdrage toegezegd. Eind 2005 is Ouderkerk voornemens om een rioleringsvisie (lange termijn) op te stellen.

Wat betreft nieuwbouwoontwikkeling zijn 2 bouwplannen in Ouderkerk en 2 bouwplannen in Gouderak in voorbereiding/uitvoering. Daarnaast wordt in Ouderkerk een bedrijventerrein ontwikkeld. De verkeersveiligheid op de IJsseldijk wordt door de gemeente als knelpunt ervaren. Een verkeersveiligheidsstudie is gewenst. Op dit moment worden delen van de waterkering IJsseldijk op orde gebracht (dijkversterking).

Een waterplan is niet opgesteld. Het verdient aanbeveling dit op te stellen in samenhang met de door de gemeente gewenste rioleringsvisie.

Maatregelen uit de waterkwaliteitsspoortoetsing zijn in uitvoering. Een stedelijk waterplan kan meerwaarde bieden indien dit wordt gekoppeld aan de door de gemeente op te stellen rioleringsvisie, en kan daarnaast een toetsingkader geven voor de ruimtelijke planvorming (meer water in de kernen).

Schoonhoven

De gemeente bestaat uit één kern: Schoonhoven. Een klein deel van de kern Schoonhoven ligt in het beheersgebied van HDSR.

Er is geen wateropgave. Het water in de kern is geïsoleerd van de omgeving. De maatregelen voor de basisinspanning zijn gerealiseerd en er is geen sprake meer van knelpunten in riooloverstorten. Het rioolstelsel verzakt echter snel. Er is nog geen afkoppelplan opgesteld of een waterkwaliteitsspoor uitgevoerd.

Het buitengebied (1 ongerioleerd perceel met ontheffing) voldoet aan de zorgplicht. Het afvalwater uit Schoonhoven gaat naar AWZI Gelkenes van Rivierenland. Qua diffuse bronnen is sprake van lood en zink in de waterbodem, afkomstig uit de zilverindustrie en een (geamoveerde) loodwitfabriek.

De hoofdwatergangen zijn nog niet overgedragen. Er zijn knelpunten in onderhoud. Een aantal duikers worden daarom vervangen en verruimd (medio 2005) en twee doodlopende watergangen worden gekoppeld om de doorstroming te verbeteren. Er is nog geen baggerplan opgesteld.

Een vegetatieonderzoek en een waterkwaliteitsonderzoek dateren uit 1997. De waterkwaliteit is matig tot slecht. Stagnant water, kroosvorming, baggeraanwas en een slechte biologische waterkwaliteit worden door gemeente en bewoners als een groot knelpunt ervaren.

Wat betreft ruimtelijke planvorming is nu sprake van 3 inbreilocaties, na 2007 komen daar nog 4 bij. Hierbij wordt afgekoppeld indien mogelijk. Door de slappe bodem en door uitzakking van de grondwaterstand verzakken riolering en wegen snel (zetting), met name in het noordelijk deel van Schoonhoven. Een pilot wordt gestart in de Leeghwaterstraat om via afkoppelen te infiltreren.

Schoonhoven is voorzitter in het project "Samen naar goed water in de Krimpenerwaard" en wil graag een waterplan (inclusief waterkwaliteitsspoortoetsing) opstellen, bij voorkeur in K5-verband.

De knelpunten in waterkwaliteit vragen de komende tijd de nodige aandacht. Om opstellen stedelijk waterplan met waterkwaliteitsspoortoetsing is door gemeente verzocht, bij voorkeur in K5-verband. Wenselijk daarbij is dit te integreren met een baggerplan en afkoppelplan, alsmede de overdracht hoofdwatertangen te regelen.

Vlist

De gemeente heeft 3 kernen: Haastrecht, Vlist en Stolwijk. Er is geen wateropgave. De gemeente wil echter graag dat de kern Stolwijk wordt geïsoleerd (van het omringende agrarische gebied) en dan is wel sprake van een wateropgave. De door Stolwijk lopende hoofdwatertangen zijn van belang voor de afvoer van het omringende agrarische gebied. Alle maatregelen voor de basisinspanning zijn gerealiseerd en een afkoppelplan is opgesteld. Door ZHEW is hiervoor een bijdrage toegezegd (voor ca 2 ha afkoppelen voor 2008). In het buitengebied is aan de zorgplicht voldaan (2003). Geen knelpunten in riooloverstorten meer. De waterkwaliteitsspoortoetsing is uitgevoerd in 2003. Hieruit bleek dat boven de maatregelen voor de basisinspanning geen extra ingrepen noodzakelijk zijn. De biologische waterkwaliteit is matig tot slecht, met name in het riviertje Vlist.

De AWZI Haastrecht wordt incidenteel belast met 330 m³/uur, terwijl de ontwerpcapaciteit 230 m³/uur bedraagt. Hierdoor is dus een duidelijke relatie met het afkoppelplan en nieuwbouw. De AWZI Stolwijk is in 1996 in gebruik genomen en voldoet. In de kern Vlist bevindt zich één hoofdwatertang. Door Stolwijk lopen 3 hoofdwatertangen. In Haastrecht is geen hoofdwatertang. Stolwijk is in 2002/2003 voor circa 50% gebaggerd, Haastrecht en Vlist zijn de laatste 5 jaren niet gebaggerd. Er is een onderhoudsverplichting voor de kaden langs de Vlist en de gekanaliseerde Hollandse IJssel.

In Haastrecht zijn klachten bekend vanwege te lage grondwaterstanden (niet onderheide woningen. Al sinds jaar en dag is sprake van apart getrappt oppervlaktewaterpeil, maar slechts weinig oppervlaktewater in de kern aanwezig).

Wat betreft nieuwbouw zijn één locatie in Haastrecht en twee locaties in Stolwijk in ontwikkeling, alsmede 6 woningen in Vlist in aanbouw. Daarnaast spelen een aantal kleinere inbreilocaties. De gemeente heeft verzocht om het opstellen van een stedelijk waterplan.

De gemeente heeft verzocht om opstelling van een waterplan. Indien de kern Stolwijk daadwerkelijk wordt geïsoleerd is sprake van een wateropgave en dient volgens het NBW een waterplan te worden opgesteld. Bij het opstellen ervan moet dus de isolatie van Stolwijk nader worden bekeken, en dient aandacht te worden besteed aan baggeren en aan het stedelijk grondwater (taak gemeente).